

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Blåfjella/Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre	09/2021	26.11.2021

ST 09/2022 NP-2022-09 Skjækra landskapsvernområde – ny behandling av sak NP-2021-06 –
Godkjenning av platting ved hytte Setertjønna 7 – Rune Fossum

Dokumenter i saken:

1. NP-2022-09 vedlegg 1 - søknad om oppføring av platting - Rune Fossum 211220
2. NP-2022-09 vedlegg 2 - tegninger av plattingene - søknad om oppføring av platting - Rune Fossum 211220
3. NP-2022-09 vedlegg 3 - bilde av plattingene - søknad om oppføring av platting - Rune Fossum 211220
4. NP-2022-09 vedlegg 4 - bilde av plattingene - søknad om oppføring av platting - Rune Fossum 211220
5. NP-2022-09 vedlegg 5 - foreløpig svar på søknad om godkjenning av plattinger - Rune Fossum 270121
6. NP-2022-09 vedlegg 6 - NP-2021-06 godkjenning av plattinger - Setertjønna 7 - Rune Fossum 103021
7. NP-2022-09 vedlegg 7 - klage på vedtak i sak NP-2021-06 godkjenning av plattinger - Setertjønna 7 - Statsforvalteren i Trøndelag 260321
8. NP-2022-09 vedlegg 8 - kommentarer til klage på vedtak i sak NP-2021-06 godkjenning av plattinger - Setertjønna 7 - Rune Fossum 060521
9. NP-2022-09 vedlegg 9 - NP-2021-27 - oversendelse av klage på vedtak i sak NP-2021-06 godkjenning av plattinger - Setertjønna 7
10. NP-2022-09 vedlegg 10 - saksfremlegg NP-2021-27 - klage på vedtak i sak NP-2021-06 godkjenning av plattinger - Setertjønna 7
11. NP-2022-09 vedlegg 11 - møteprotokoll NP-2021-27 - klage på vedtak i sak NP-2021-06 godkjenning av plattinger - Setertjønna 7
12. NP-2022-09 vedlegg 12 - klageavgjørelse på vedtak NP-2021-06 - vedtaket oppheves - Setertjønna 7 - Miljødirektoratet 16121
13. NP-2022-09 vedlegg 13 - orientering om klageavgjørelse på vedtak NP-2021-06 - vedtaket oppheves - Setertjønna 7

Bakgrunn

Først en kronologisk gjennomgang av saken siden Nasjonalparkstyret fattet følgende vedtak i sak NP-2021-06 under møte den 10. mars 2021:

Nasjonalparkstyret fattet følgende vedtak under sitt møte den 10. mars 2021 i sak NP-2021-06:

Med hjemmel i verneforskriften for Skjækra/Skæhkerenjohke landskapsvernområde, fastsatt ved kongelig resolusjon av 17. desember 2004 har Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre fattet følgende vedtak:

- Med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 1.3a **innvilges søknaden fra Rune Fossum** om oppføring av plattinger på til sammen 91,5 m² i tilknytning til hytte Setertjønna 7 med Gnr/Bnr/Fnr 157/2/25 i Steinkjer kommune.
 - Areal av platting måles som det faktiske arealet plattingen dekker (ytterkant av platting).
- Søker må påberegne seg at det vil bli gjennomført tilsyn for å kontrollere at vilkårene i dispensasjonen er fulgt.

- Tiltaket skal vurderes/godkjennes av Steinkjer kommune i forhold til plan- og bygningslov. Kopi av kommunens skriftlige vurdering/godkjennelse sendes Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre.
- Gammelt uthus skal rives innen 31. desember 2021, jf. nasjonalparkstyrets vedtak i sak NP-2011-25).
 - Rivningsavfall som ikke kan benyttes til ved skal fraktes ut av landskapsvernområde og leveres på godkjent mottak.

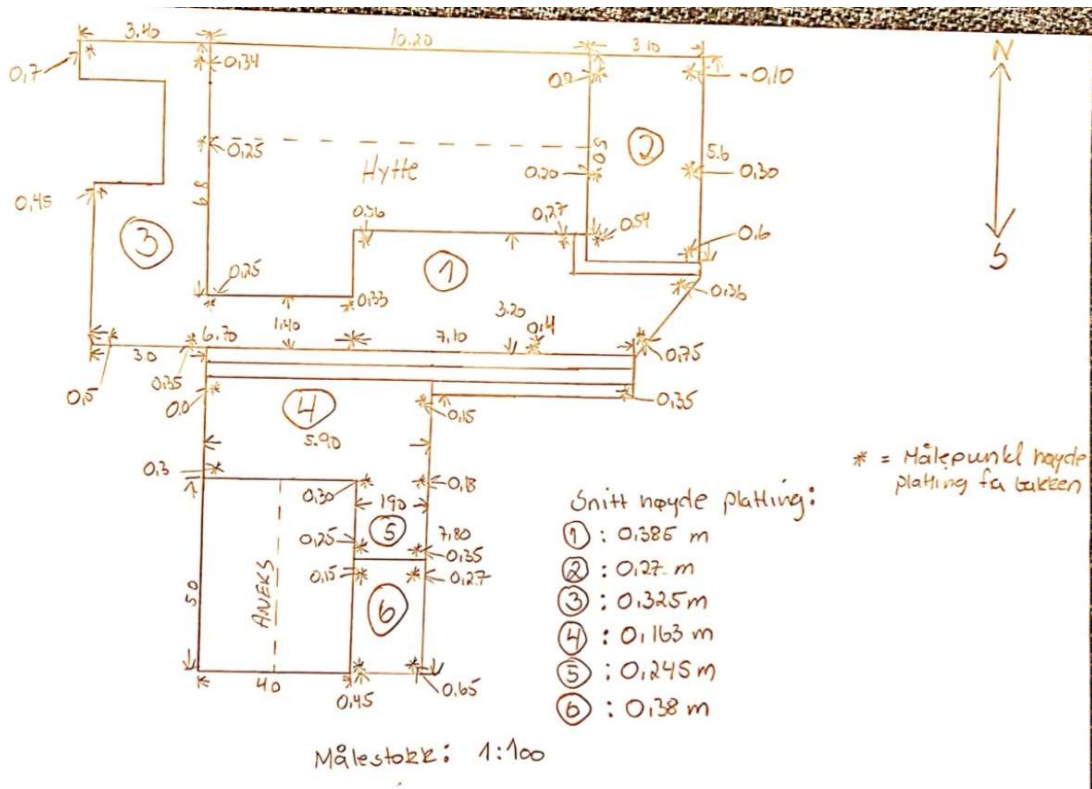

Fig. 1: Situasjonsskart over omsøkt plattinger ved hytte Setertjønna 7 Gnr/Bnr/Fnr 157/2/25 i Steinkjer kommune.

Fig. 2: Bilde av deler plattingene ved hytte Setertjønna 7 med Gnr/Bnr/Fnr 157/2/25 i Steinkjer kommune.

Fig. 2: Bilde av deler plattingene ved hytte Setertjønna 7 med Gnr/Bnr/Fnr 157/2/25 i Steinkjer kommune.

Statsforvalteren i Trøndelag klaget i brev datert 26. mars 2021 på vedtak datert 10. mars 2021 i NP-sak nr. 06/2021 (sak 2020/14766) der det ble gitt dispensasjon fra vernebestemmelsene for Skjækra landskapsvernområde for godkjenning/oppføring av plattinger på til sammen 91,5 m² i tilknytning til hytte Setertjønna 7 i Skjækra landskapsvernområde, Steinkjer kommune.

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre behandlet klagen fra Statsforvalteren i Trøndelag datert 26. mars på nasjonalparkstyrets vedtak i sak NP-2021-06 datert den 10. mars 2021 som sak NP-2021-27 under sitt møte på Stiklestad Nasjonale Kultursenter fredag den 4. juni 2021.

Nasjonalparkstyret fattet følgende vedtak:

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre opprettholder sitt vedtak datert 10. mars 2021 i sak NP-2021-06, men med følgende anbefaling til Miljødirektoratet:

- Nasjonalparkstyret anbefaler at Miljødirektoratet tar klagen fra Statsforvalteren i Trøndelag på vedtak i sak NP-2021-06 til følge.
- Nasjonalparkstyret sender klagen videre til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

I sin klageavgjørelse i brev datert 16. desember 2021, opphever Miljødirektoratet nasjonalparkstyrets vedtak i sak NP-2021-06 datert 10. mars 2021 og sender saken tilbake til nasjonalparkstyret for ny behandling. Årsaken til dette er at nasjonalparkstyret har behandlet søknaden etter verneforskriftens § 3, punkt 1.3 bokstav a) som gir dispensasjonsadgang til ombygging og utvidelse av eksisterende bygninger. Dersom det skal gis tillatelse til plattinger må dette vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldlovens § 48 første ledd, første alternativ.

Fossum ble orientert om Miljødirektoratets klageavgjørelse i brev datert 3. januar 2022, og om at saken ville bli behandlet på nytt av nasjonalparkstyret i neste møte som er planlagt til den 23. mars 2022.

Se ellers NP-2022-09 vedlegg 1 – 13 for mer utdypende informasjon.

Verneformål

Skjækra landskapsvernområde har til formål å ta vare på et egenartet og vakkert naturlandskap. Fjellskogen innover mot Skjækerfjella og i tilknytning til liser og bekkedaler, samt den særegne vegetasjonen i den sørvendte lia mot Grønlihø, er en vesentlig del av landskapets egenart og verdi.

Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Hjemmelsgrunnlag:

Området skal vernes mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. Oppføring av nye bygninger eller anlegg, graving og påfylling av masse, sprenging og boring, uttak og fjerning av stein, mineraler eller fossiler, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, nyplanting, bakkeplanering o.l. i Skjækra landskapsvernområde er i utgangspunktet forbudt, jf. verneforskriftens § 3, punkt 1.1 *Inngrep i landskapet*. Opplistingen i verneforskriftens § 3, punkt 1.1. er ikke uttømmende.

Plattinger har av styret tidligere blitt definert som «ombygging og utvidelse av eksisterende bygninger». Nasjonalparkstyret har derfor behandlet tidligere søknader om godkjenning/oppføring av plattinger i tilknytning til eksisterende hytter etter verneforskriftens § 3, punkt 1.3a ombygging og utvidelse av eksisterende bygninger. I forbindelse med Miljødirektoratets klageavgjørelse er det nå blitt stadfestet at verneforskriften ikke hjemler oppføring av plattinger i tilknytning til eksisterende bygninger i landskapsvernområdet, slik at søknaden må vurderes opp mot naturmangfoldlovens § 48.

Begrunnelse

En søknad om godkjenning/oppføring av platting vil bli vurdert strenger nå når den skal vurderes opp mot Nml. § 48, enn tidligere når den ble vurdert opp mot verneforskriftens § 3, punkt 1.3a. Nml. § 48 åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til tiltak dersom «det ikke strider mot vernevedtakets formål» og «ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig». Begge vilkårene må være oppfylt for at det skal kunne gis dispensasjon. Naturmangfoldlovens § 48 skal ikke anvendes for å utvide den rammen som er trukket opp i vernevedtaket. Bestemmelsen skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Miljødirektoratet sier i sin klageavgjørelse at; *Alle byggetiltak i verneområdene er i utgangspunktet forbudt, og unntak i verneforskriftene fra dette forbudet gjelder i all hovedsak nødvendige byggetiltak i forbindelse med ulike nytteformål. Plattinger rundt, og i tilknytning til hyttene, er slik direktoratet vurderer det ikke "nødvendige". Vi har likevel forståelse for at plattinger oppleves både praktisk og komfortabelt og derfor er ønskelig i tilknytning til hyttene. Vi forstår også at enkeltvis plattinger av hytteeier oppleves som et bagatellmessig tiltak, og at det er vanskelig å se at summen av flere tiltak i verneområdet vil kunne bidra til nedbygging og et landskapsbilde som ikke er forenlig med verneformålet. Direktoratet vil derfor understreke at det for å unngå en slik utvikling er nødvendig at forvaltningsmyndigheten fører en streng praksis ved behandling av dispensasjonssøknader for bygninger og andre faste innretninger.*

Det søkes om oppføring av plattinger på til sammen 91,5 m² ved hytte Setertjønna 7. For å unngå nedbygging, og for å unngå tiltak som vil være negative for verneverdiene både på kort og på lang sikt bør det føres en streng praksis med hensyn til byggetiltak i Skjækra landskapsvernområde. Små eller enkeltvis tiltak som isolert sett ikke vil være til vesentlig negativ påvirkning vil ofte ha stor betydning for den samlede belastningen, og få stor betydning for landskapsbildet og naturmangfoldet. En eventuell innvilgelse av søknaden om godkjenning av plattingene vil medføre at det samlede nedbygde arealet i landskapsvernområdet vil øke, noe som vil øke fotavtrykket av bygninger og inngrep i verneområdet.

Rammen for irreversible inngrep, som bygging av plattinger i Skjækra landskapsvernområde er verneforskriftens § 3, punkt 1 *Landskapet*. Verneforskriftens § 3, punkt 1.1 viser til at området skal vernes mot inngrep av enhver art. Videre sier verneforskriftens § 3, punkt 1.2 hvilke typer inngrep verneforskriften ikke er til hinder for, mens § 3, punkt 1.3 sier hva forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til og oppføring/godkjenning av platting kan ikke hjemles i noen av disse punktene i verneforskriften. En eventuell innvilgelse av søknaden om godkjenning/oppføring av plattingene vil dermed bidra til å utvide rammen for den delen av verneforskriften som omhandler inngrep, noe som ikke er intensjonen med naturmangfoldlovens § 48. Oppføring av plattinger vil bidra til å endre landskapets egenart, og dermed være i strid med verneformålet.

All byggevirksomhet i landskapsvernområdet er som tidligere nevnt forbudt etter verneforskriften fra 2004, og det må derfor søkes om dispensasjon fra verneforskriften, blant annet til å sette opp en platting. Dette er uavhengig av om tiltaket er søknadspliktig etter plan- og bygningsloven eller ikke. Plattinger som er bygd etter 2004 er i all hovedsak bygd etter veiledning fra Steinkjer og Snåsa kommune, samt grunneier Steinkjer kommuneskoger Ogdalsbruket KF. I forbindelse med møter mellom nasjonalparkforvaltningen, byggesaksbehandlere i Steinkjer og Snåsa kommune, samt Steinkjer kommuneskoger Ogdalsbruket KF har det kommet frem at kommunene og kommuneskogen har veiledet ihht plan- og bygningsloven og forvaltningsplanen for LVO, og ikke i tilstrekkelig grad ihht verneforskriften. De som har bygd plattinger i tråd med arealbestemmelsene i BYA, jf. NS 3940, og kommunenes LNFR bestemmelser, har etter veiledning fra kommunene og kommuneskogen bygd i god tro.

Alle hytteeiere som har bygd platting etter vernetidspunktet (2004) ble bedt om å søke om å få dispensasjon og godkjent plattingen. De som da har bygd etter de bestemmelsene det er veiledet etter, vil da få godkjenning. På denne måten kan hytteeier dokumentere at alt er godkjent og i orden på sin tomt.

Steinkjer kommune har ingen nedfelte bestemmelser om størrelsen på plattinger som blir oppført i tilknytning til hyttene, og veiledningen fra kommune og grunneier Steinkjer Kommuneskoger har gått ut på at såfremt plattingene ikke er mer enn 0,5 m i gjennomsnitt over bakkenivå er de ikke søknadspliktige etter plan- og bygningsloven. Forvaltningsplanen for Skjækra landskapsvernområde sier heller ingenting om plattinger, ei heller om plattinger skal medregnes i bebygd areal eller størrelse på plattinger. Status pr. dags dato er derfor at når nasjonalparkstyret beregner bebygd areal medregnes ikke arealet av plattinger i bebygd areal, jf. forvaltningsplanens bestemmelser om at fritidshus og uthus til sammen ikke kan overstige bebygd areal (Jf. Norsk standard 3940) på 80 m². Som det fremgår av dagens gjeldende forvaltningsplan er det kun fritidshus og uthus som inngår i arealkravet på 80 m². Det ligger ingen føringer om oppføring av plattinger i forvaltningsplanen, så nasjonalparkstyret må ta en selvstendig vurdering på om den omsøkte plattingen er innenfor det nasjonalparkstyret kan gi tillatelse til eller ikke.

Alle hytteeiere som har sine hytter innenfor et hvilket som helst verneområde har en selvstendig plikt til å gjøre seg kjent med verneforskriften for verneområdet, i dette tilfellet verneforskriften for Skjækra landskapsvernområde. Med så omfattende bygging av plattinger som har skjedd i dette tilfellet så forventer fungerende nasjonalparkforvalter at hytteeier tar kontakt med nasjonalparkforvalter for å sjekke ut om det kreves en tillatelse etter verneforskriften eller ikke.

I arbeidet med å revidere forvaltningsplanen for Skjækra landskapsvernområde har størrelsen på plattinger vært et tema, og signalene som har kommet er at det må settes en begrensning på størrelsen. Miljødirektoratet sier i sin klageavgjørelse at det ikke vil være naturlig at forvaltningsplanen har retningslinjer for tiltak det ikke er åpnet for å gi tillatelse til gjennom en spesifisert dispensasjonshjemmel i verneforskriften. All den tid verneforskriften ikke har regler som åpner for å gi tillatelse til plattinger, er det ikke aktuelt å utarbeide retningslinjer og arealbegrensninger for slike tiltak ved revisjon av forvaltningsplanen.

Det er opparbeidet et betydelig areal med plattinger rundt hytta, til sammen 91,5 m². Når det nå søkes i ettertid skal søknaden i utgangspunktet vurderes som om tiltaket ikke er gjennomført. Omfattende bygging av plattinger rundt hver av hyttene vil påvirke Skjækra som et egenartet og vakkert naturlandskap negativt, og stride mot vernets formål. Med bakgrunn i dette ville fungerende nasjonalparkforvalter i utgangspunktet tilrå at det ikke er grunnlag for å behandle søknaden etter naturmangfoldlovens § 48, og søknaden om godkjenning av plattingene på til sammen 91,5 m² i utgangspunktet burde blitt avslått. Vi ser imidlertid at det er rimelig at manglende veiledning fra kommune og grunneier, og at hytteeier har bygd plattingene i god tro, tas med som et av momentene i skjønnsvurderingen av om tillatelse skal gis eller ikke. Fungerende nasjonalparkforvalter tilrår derfor ovenfor nasjonalparkstyret at søknaden delvis innvilges, men at arealet med plattinger reduseres. Fungerende nasjonalparkforvalter opprettholder derfor sin opprinnelige tilrådning til nasjonalparkstyret fra møte den 10. mars 2021, men endrer tidsfristene.

Med bakgrunn i søkers søknad, brev fra nasjonalparkstyret datert 26. oktober 2020, møter mellom arbeidsutvalg og byggesaksbehandlere hos Steinkjer og Snåsa kommuner, sakens dokumenter, klage fra Statsforvalteren og klageavgjørelsen fra Miljødirektoratet anser fungerende nasjonalparkforvalter at kravet til kunnskapsgrunnlag i nml § 8 som oppfylt. Førre-var-prinsippet i nml § 9 kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag. Med bakgrunn i vurderingene rundt § 8 tillegges § 9 liten vekt i denne saken.

Det finnes mange hytter i Skjækra landskapsvernområde, og en innvilgelse av søknaden om godkjenning/oppføring av plattingen vil skape presedens i tilsvarende saker, ikke bare i landskapsvernområdet, men også i andre verneområder forvaltet av nasjonalparkstyret. Den samlede belastningen med små eller enkeltvis tiltak som isolert sett ikke vil være til vesentlig negativ påvirkning vil på sikt ha stor betydning for den samlede belastningen, og få stor betydning for landskapsbildet og naturmangfoldet. En eventuell innvilgelse av søknaden om godkjenning av det totale arealet med plattinger vil medfører at det samlede nedbygde arealet i landskapsvernområdet vil øke, noe som vil øke fotavtrykket av bygninger og inngrep i verneområdet. Hensynet til nml. § 10 om samlet belastning tillegges betydelig og avgjørende vekt når det tilrås at arealet med plattinger reduseres betydelig. Med bakgrunn i at plattingene allerede er bygd og tilråningen er at plattingene skal reduseres betydelig i omfang, ansees ikke nml. §§ 11 og 12 som relevant i denne saken.

Forvalters tilrådning:

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, jf. § 3, punkt 1.1 i verneforskriften for Skjækra/Skæhkerenjohke landskapsvernområde, fastsatt ved kongelig resolusjon av 17. desember 2004 har Blåfjella/Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre fattet følgende vedtak:

- Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 **avslås søknaden fra Rune Fossum** om oppføring av plattinger på til sammen 91,5 m² i tilknytning til hytte Setertjønna 7 med Gnr/Bnr/Fnr 157/2/25 i Steinkjer kommune.
- Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 **gis Rune Fossum tillatelse** til oppføring av plattinger på maksimum 60,0 m² i tilknytning til hytte Setertjønna 7 med Gnr/Bnr/Fnr 157/2/25 i Steinkjer kommune.
 - Det skal sendes inn en plan med tegninger og situasjonskart for hvilke plattinger som skal reduseres og/eller rives slik at arealet av eksisterende plattinger reduseres fra dagens 91,5 m² til maksimum 60,0 m² innen **1. september 2022**.
 - Nasjonalparkstyret delegerer godkjenning av planen til arbeidsutvalget.
 - **Frist for å reduseres dagens plattinger på 91,5 m² til maksimum 60,0 m² settes til 31. mars 2023.**
 - Rivningsavfall som ikke kan benyttes til ved skal fraktes ut av landskapsvernområde og leveres på godkjent mottak.
 - Areal av platting måles som det faktiske arealet plattingen dekker (ytterkant av platting).
- Søker må påberegne seg at det vil bli gjennomført tilsyn for å kontrollere at vilkårene i dispensasjonen er fulgt.
- **Tiltaket skal vurderes/godkjennes av Steinkjer kommune i forhold til plan- og bygningslov. Kopi av kommunens skriftlige vurdering/godkjennelse sendes Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre.**